

Dokument Końcowy III Kongresu Dobrzyńian

Liczenie przybyli z terenu Ziemi Dobrzyńskiej, z całego kraju oraz z wielu zakątków naszego globu, uczestnicy III już Kongresu Dobrzyńian zorganizowanego przez Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej w Dobrzyniu nad Wisłą, Starostwo Powiatowe w Toruniu, Gminę Czernikowo oraz Gminy Stowarzyszone, po raz trzeci z ogromnym zainteresowaniem oraz nieskrywanym zaangażowaniem emocjonalnym przyjmują ideę tegoż Kongresu oraz jego tak wielce owocny, jakże udany przebieg. Właśnie Ziemia Dobrzyńska to nasze terytorium dzieciństwa, nierzadko także i terytorium całego życia. To owe tak troskliwie przez całe życie pielęgnowane, niezwykle sentymentalne wspomnienia. Ziemia Dobrzyńska to przecież Nasz Dom, Nasz Region, Nasza Mała Ojczyzna i Nasz Świat zarazem.

Przypomnijmy, że nasza Ziemia Dobrzyńska jest regionem historycznym położonym między Wisłą, Drwęcą i Skrwą, a Dobrzyń nad Wisłą był już grodem we wczesnym średniowieczu, chociaż Ziemia Dobrzyńska jako samodzielna jednostka administracyjna przestała istnieć, to jednak, jak doskonale widzimy, przetrwała nazwa wśród społeczeństwa polskiego w XIX wieku, w XX wieku oraz oczywiście i w wieku XXI. Przetrwa na pewno przez kolejne stulecia i tysiąclecia, wyraźnie bowiem się utrwala dzięki przenoszeniu na region ekonomiczny, a przede wszystkim atrakcyjny region przyrodniczo-geograficzny oraz kulturowy.

Nasza Ziemia Dobrzyńska – to bez wątpienia region o bogatej przeszłości historycznej, mający swoją specyfikę gospodarczą, społeczną i kulturową, w ciągu dziejów zabiegał zawsze troskliwie o swoje należne miejsce w hierarchii małych ojczyzn. Czyni to także i teraz w Zjednoczonej Europie, Europie regionów zarazem. Łączy nas bowiem wyraźne dziedzictwo przeszłości i oczywiste walory przyrodniczo-geograficzne. Dumni jesteśmy z naszych dokonań. Jesteśmy świadomi, że rozwój naszego regionu zależy od więzi z bliższymi i dalszymi sąsiadami, a nawet obywatelami Europy i świata. Zresztą więzi takie istniały zawsze, przyczyniając się do rozwoju kulturowego i gospodarczego, a ich podtrzymywanie i nasilanie będzie mieć niewątpliwy wpływ na obecne i przyszłe życie w regionie.

Za bardzo ważny czynnik uznać należy edukację regionalną, umożliwiającą młodym ludziom poznawanie naszego bogatego, ciekawego dziedzictwa kulturowego; naszych dobrzyńskich tradycji. Akurat obecnie musimy wyraźnie podkreślić, że edukacja regionalna to początek drogi prowadzącej do edukacji globalnej, pozwalającej na utrzymanie równowagi pomiędzy poczuciem dumy ze swoich dobrzyńskich korzeni a poczuciem przynależności do

Europy i świata. Trzeba być oczywiście Europejczykiem, ale właśnie stąd: znad Wisły, znad Drwęcy, znad Skrwy, i znad Mienia ...

Musimy ciągle pamiętać o Europie regionów, o ich promocji, o ich oczywistej należnej randze. Pragniemy też zauważyć i musimy wiedzieć, że tak jak przed wiekami nasza Ziemia Dobrzyńska znana była w świecie przede wszystkim dzięki ówczesnej łacińskiej postaci językowej: Terra Dobrinensis, to od kilku dziesięcioleci tak bardzo skutecznie sławi ją w obecnym „lingua franca” – w angielszczyźnie: w Europie i na całym świecie właśnie nasz Dobrzyński Krajan – Jerzy Pietrkiewicz, który zawsze z estymą pisał przecież, głosząc apologię i apoteozę zarazem: *The Land of Dobrzyń, a village of Fabianki, Skempe Sanctuary, The Little Virgin of Skempe...*

Od 1995 roku działa na Ziemi Dobrzyńskiej Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej w Dobrzyniu nad Wisłą, którego najważniejszym zdaniem jest zachowanie i rozwój kultury materialnej, zarówno tej materialnej, jak i duchowej, społecznej. Wiele uwagi poświęca się inspirowaniu i pobudzaniu działalności samorządowej.

Zaprezentowane podczas III Kongresu bardzo interesujące materiały seminaryjne, wiele udane barwne prezentacje, liczne przemówienia, bogata dyskusja, ciekawe wycieczki, listy gratulacyjne, serdeczne życzenia, pragnienia i oczekiwania wykazały dobitnie, że wskazane, nierzadko wręcz konieczne jest nadal:

- podtrzymanie i kształtowanie świadomości lokalnej i regionalnej, w czym szczególną rolę winna spełniać edukacja i szeroko pojęta oświata;
- dbanie o to, aby treści regionalne stanowiły istotną część programów działalności różnych instytucji życia kulturalnego, a szczególnie działalności towarzystw, muzeów, bibliotek, domów kultury, klubów itp.;
- działania na rzecz odpowiedniego wystroju naszych dobrzyńskich szkół, klas, gabinetów przedmiotowych w atrakcyjne obrazy, rysunki, fotografie, teksty źródłowe itp. związane z ciekawą i burzliwą historią Ziemi Dobrzyńskiej;
- otaczanie troską twórców i animatorów kultury, którzy winni być również wspierani w swoich poczynaniach przez odpowiednie władze państwowe i samorządowe;
- czuwanie nad odpowiednim wykorzystaniem potencjału intelektualnego w regionie;
- zadbanie o mądre, racjonalne korzystanie z istniejących zasobów naturalnych, wspieranie działań w zakresie ochrony kultury;
- intensywne stosowanie różnych form promowania środowiska, bazy kulturalnej, rekreacyjno-sportowej, pomników przyrody, zabytków o znaczeniu historycznym itp.;
- wspieranie wszelkich inicjatyw w dziedzinie organizacji imprez artystyczno-kulturalnych, sportowych oraz organizowanie różnego rodzaju imprez regionalnych służących celom poznawczym;

- podjęcie działań na rzecz utworzenia biblioteki elektronicznej map kartograficznych Ziemi Dobrzyńskiej;
- podjęcie inicjatywy dla ratowania historycznej wiejskiej zabudowy mieszkalnej i folwarczno-gospodarczej we własności prywatnej zlokalizowanej na Ziemi Dobrzyńskiej (w oparciu o ekspertyzę prawno-organizacyjną), dającą możliwości skorzystania ze środków Unii Europejskiej dla ratowania dziedzictwa kulturowego i stworzenia turystycznego produktu sieciowego powiązanego z zabytkową mieszkalną i gospodarczą wsi dobrzyńskiej;
- opracowanie ewidencji zabytkowego budownictwa wiejskiego i małomiasteczkowego ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa drewnianego pod kątem rozeznania historycznego, własnościowego oraz stanu zachowania;; utworzenie sieci społecznych regionalnych kustoszy monitorujących wybrane – określone tereny pod kątem zabytkowych zasobów budownictwa wiejskiego i małomiasteczkowego;
- wydanie almanachu zbiorczego poezji dobrzyńskiej, w tym szczególnie poezji o treściach dobrzyńskich;
- kontynuacja starań o wydanie zebranych i opracowanych materiałów podręcznikowych o historii regionu, z obudową metodyczną dla dzieci i młodzieży („podręcznik” bogaty w ilustracje) i dzieci młodszych (zeszyt ćwiczeń);
- poczynienie starań o stworzenie hymnu Ziemi Dobrzyńskiej, odtworzenie flagi /sztandaru Ziemi Dobrzyńskiej, promocję munduru wojewódzkiego i innych symboli ją reprezentujących;
- podjęcie działań o wystawienie „witaczy” na pograniczu Ziemi Dobrzyńskiej (przy Skrwie, Drwęcy i Wiśle) np. z wykorzystaniem stroju dobrzyńskiego, herbu;
- kontynuacja i rozszerzenie troski o groby i ślady pamięci dawnych mieszkańców Ziemi Dobrzyńskiej różnej narodowości i kultur;
- uczestnicy III Kongresu zwracają się z serdeczną, gorącą prośbą do Dobrzyńian mieszkających na całym świecie o podejmowanie wspólnych, różnorodnych działań na rzecz Naszego regionu i tworzenie odpowiednich forów służących tymże właśnie ważnym celom;
- uczestnicy III Kongresu, mając także na względzie wiele świetlanych przykładów z historii, pragną, by jakże ważne - odwieczne rycerskie cnoty: Bóg. Honor. Ojczyzna wpisywały się ciągle swą aktualnością jako oczywiste imperatywy zacnego przyzwoitego życia, dobrego szlachetnego postępowania prawych ludzi - „Dobrych Ludzi” z Ziemi Dobrzyńskiej.

Zapisano w Czernikowie, 10 lipca, Anno Domini 2014

KOMISJA REDAKCYJNA:

1. Przewodniczący Komisji: Adam Wróbel – Wierznica-Toruń
2. Członek Komisji: Moris Tomasso
3. Członek Komisji: Ludwik Chelmiecki – Warszawa
4. Członek Komisji: Dariusz Chrobak - Czernikowo
5. Członek Komisji: Olimpia Bielicka- Golusda

Adam Wróbel

L. Chelmiecki
Dariusz Chrobak
Olimpia Bielicka- Golusda

